

ledes at den ikke tilnærmelsesvis rammer saa jævnt og taaleligt som Skattebyrden, og hvis man ser paa Stigningen i de sidste Aar, viser det sig, at Stigningen af Forrentningsbyrderne er meget større end af Skatterne. Jeg nævnte før, at Stigningen i den Periode, hvor vi har haft den lave Krone — og det er efter min Mening det værste, for det er et Forhold, som vi kunde have undgaaet, hvis vi havde ført en fornuftig Valutapolitik —, har været saa stor, at Landbruget har faaet sin Gældsbyrde forøget med 1570 Mill. Kr. — omregnet i Rentebyrde betyder det 78 Mill. Kr. aarlig —, og saa vil enhver forstaa, at den Smule Forhøjelse af Ejendomsskatterne paa 20 Mill. Kr. i det samme Tidsrum er ikke noget i Sammenligning dermed, navnlig naar man tænker paa, at de 20 Mill. Kr. er fordelt over hele Landet paa hele Landbruget efter Skatteevnen, hvorimod de 78 Mill. Kr. er fordelt paa ganske faa, i hvert Fald paa en mindre Del af den samlede Landbostand. Derfor er Gældsspørgsmaalet et Spørgsmaal, man ikke kan komme udenom, og man maa erkende, at det er det vanskeligste og værste for Landbruget at komme igennem.

Jeg erkender fuldt ud, at Realkrediten har været til Fordel for det danske Landbrug, men jeg har ogsaa sagt mange Gange, at den lette Adgang til Kredit har været et tveægget Sværd, som har kostet det danske Landbrug en umaadelig Masse Penge, navnlig er det naturligvis galt i en Periode, hvor Værdierne er oppustet paa unaturlig Vis paa Grund af den lave Krone. Enhver kan sige sig selv, at naar vi vil have Kronen i Pari, maa vi tage Følgerne, det har været en Ulykke for Landbruget, at vi har haft denne Politik. Jeg tror ikke, at Spørgsmaalet løses, før vi faar de oppustede Værdier, den lave Krone har skabt, skaaret ned. Jeg antydede i min Tale før — og jeg vil indbyde de Herrer af de andre Partier til et saadant Arbejde —, at man kunde løse Spørgsmaalet paa den Maade, at vi delte Kurstabet ved denne Gældsbyrde halvt mellem Debitorer og Kreditorer, d. v. s. bedst paa den Maade, at Statskassen betalte og opkrævede bagefter Betalingen af dem, som har tjent ved Kronestigningen. Hvis vi nedsætter Skatterne og Lønningerne, bliver det muligt at opretholde Gældsbyrden, men jeg kan ikke se, at det er nogen Retfærdighedshandling overfor Befolkningen. Det bliver blot en Omflytning af Værdier, Indtægten, til Fordel for dem, der har haft Kapitaludbytte, taget fra dem, som har de

faste Lønninger, og dem, som skal nyde godt af de sociale Udgifter. Skærer vi derimod Gældsbyrden ned, kan vi opretholde det forsvarlige Lønningsniveau og de sociale Udgifter, som vi hidtil har anset for nødvendige. Spørgsmaalet i dansk Politik for Øjeblikket er, hvem af de to Parter, Kapital og Arbejde, der skal betale.

Aksel Jensen: Jeg er ganske enig i den højtærede Statsministers Udtalelse om Realkrediten og vore Kreditforeninger. Vi kan naturligvis let blive enige om, at vi har en meget stor Prioritetsgæld for Øjeblikket, men alligevel har vore Kreditforeninger været Grundlaget for hele Fremgangen paa Landbrugets Omraade. Derfor glædede det mig ogsaa, at det ærede Medlem Hr. Zahle fremhævede Betydningen af vore udmærkede Kreditforeninger, thi det, jeg har gjort mig til Talsmand for i Eftermiddags, var netop, at man ikke foretog Skridt, som ødelagde vor Realkredit til Skade for Kreditgivningen; vi kommer nu en Gang ikke over Vanskelighederne, uden at vi maa have yderligere Kapital til Raadighed. Naar jeg har gjort nogle Bemærkninger om Pantekreditorers Rettigheder, er det derfor netop ud fra den Betragtning, at hvis man her tvinger Pantehaverne til at fraskrive sig deres Panteret, lægger man Hindringer i Vejen for en Kreditgivning, som er nødvendig. Det er det, vi maa være yderst forsigtige med.

Det, som laa til Grund for mine Udtalelser i Eftermiddags om Lovforslagets § 26, der handler om Køb af Husdyr paa Købekontrakt eller Auktionsvilkaar, var, at der er adskillige, som ikke kan komme udenom at skulle købe paa Afbetaling. Vi maa ikke lægge dem Hindringer i Vejen for, at de kan skaffe sig de Dyr, der er absolut nødvendige for deres Bedrift.

Om Kreditorudvalgenes Stilling, som omtales i Lovforslagets § 69, skal jeg kun sige, at det er min Opfattelse, som jeg gjorde gældende i Eftermiddags, at de har faaet for stor Betydning, men det er et Forhold, som egner sig bedst til nærmere Undersøgelse i et kommende Udvalg.

Den ærede Ordfører for Forslagstillerne fremhævede, at man ikke vilde opnaa højere Kurs for Obligationerne ved solidarisk Hæftelse af gældbundne Mænd. Den Hæftelse, der her er Tale om, er kun en Hæftelse paa 75 pCt. i Lighed med den Hæftelse, man har indenfor de bestaaende Hypotekforeninger, og maa altsaa være af samme Værdi som i Hypotekforeningerne.